

Šula Bohuslav (1887–1967)

1910–1967 (1996)

Inventář

NFA 1997

Název archivu:	Národní filmový archiv, Praha
Název archivní pomůcky:	Šula Bohuslav (1887–1967)
Časový rozsah pomůcky:	1910–1967 (1996)
Druh archivní pomůcky:	Inventář
Číslo evidenčního listu NAD:	92
Evidenční číslo pomůcky:	35
Jméno zpracovatele:	Malinová Helena
Místo a rok vyhotovení archivní pomůcky:	Hradištko pod Medníkem, 1997

ÚVOD

Bohuslav ŠULA, architekt a výtvarník, průkopník českého kresleného filmu, se narodil 1. ledna 1887 v Praze.

Před 1. světovou válkou pracoval v oboru vnitřní architektury soukromě nebo u velkých pražských firem a v této činnosti pokračoval krátký čas i po válce po skončení vojenské služby. Jeho zájem o umění, zvláště divadlo a nově se vyvíjející film, jej však v r. 1919 přivedl k rozhodnutí vstoupit jako architekt do filmové společnosti *Pragafilm*, která měla ateliér v kopuli budovy tehdejší České banky na rohu Václavského náměstí a Vodičkovy ulice (viz inventář – sign. I. c, inv. č. 4). V letech 1919–1920 zde v nelehkých podmínkách, ale zato s velkým nadšením a dobrými spolupracovníky navrhoval a realizoval výpravu pro české němé filmy režisérů Vladimíra Slavínského, Rudolfa Měšťáka, Vladimíra Majera a dalších.

V té době (r. 1919) se B. Šula, inspirován kreslenými dobrodružstvími kocoura Felixe z americké produkce, které se tehdy promítaly jako oblíbený doplněk programů kin, rozhodl sám vytvořit první kreslený film u nás. Jako literární předloha byli vybráni *Broučci* od Jana Karafiáta. Šula namaloval pozadí pro několik výjevů (Chaloupka pod dubem, Návštěva Broučka u Kmotřičky, Setkání Broučka s Beruškou a Jak se Brouček učil létat) a z papíru zhotovil postavičky rodiny Broučků s vyměnitelnými a pohyblivými částmi tělíček. Bohužel zůstalo jen u pokusu – Šula spolu s kameramanem Karlem Kopřivou natočili pouze několik scén. Oba se Broučkům věnovali vedle svého hlavního zaměstnání převážně po večerech, takže práce pokračovala jen pomalu, ale zato s velkým zaujetím a nekonečnou trpělivostí. Pokusné snímky dopadly při projekci velmi dobře, avšak k dokončení filmu nedošlo. První přerušení způsobilo onemocnění B. Šuly zánětem oční rohovky, dalším důvodem byla likvidace společnosti *Pragafilm* a nedostatek finančního zajištění pro další natáčení.

Po vzniku filmového ateliéru A-B v pavilónu bývalého Městského pivovaru na Vinohradech se stal zde v r. 1921 Šula šéfem výpravy a podílel se jako architekt na řadě úspěšných filmů (viz příloženou filmografii). Z režisérů, se kterými spolupracoval, si velmi oblíbil zvláště Karla Lamače (viz I. c, inv. č. 3). V některých filmech, jejichž byl Bohuslav Šula architektem, hrál vedlejší role jeho bratr Josef Šula (*Kříž u potoka*, *Manželé paní Mileny*, *Roztržené foto*, *Zelený automobil* – vše r. 1921).

B. Šula se angažoval i ve filmových organizacích, kde uplatnil své organizační schopnosti (viz inventář I. c, 5, V. c-d, 24). Byl členem Filmové ligy čsl., která byla ustavena v dubnu 1920 a snažila se získat různé podpory pro český film, počátkem května 1923 se stal členem Kruhu předních pracovníků filmových, jehož cílem bylo pozvednout úroveň českých filmů. Byl rovněž členem výboru Organizace česko-slovenského filmového herectva (OČFH) a na jeho návrh byl v říjnu 1923 při této organizaci zřízen Kulturní a výchovný odbor, který měl pořádat kurzy poučných a výchovných přednášek. Přispíval též do odborných časopisů.

Další veřejnou činností B. Šuly bylo jeho působení v četných funkcích ve sportovních klubech krasobruslařských (viz V. c-d, inv. č. 23) na Zimním stadionu v Praze, kde se významně podílel náměty, režii a návrhy kostýmů i na vytvoření První české revue na ledě (viz II. h, inv. č. 14).

V době velké krize českého filmu r. 1924 se arch. B. Šula vrací ke svému oboru vnitřní architektury, podle svých slov však ještě dlouho byl s filmem ve spojení a pomáhal, kde mohl (viz I. c, inv. č. 5). Ve filmografických materiálech zvukového filmu se jméno B. Šuly již nevyskytuje.

Bohuslav Šula zemřel 19. prosince 1967 v Praze.

Pozůstalost arch. Bohuslava Šuly získal Národní filmový archiv koupí od jeho syna akad. arch. Bohuslava Jana Šuly v roce 1992. Rozsahem je velmi malá, významné jsou však materiály týkající se počátků českého kresleného filmu, v němž patří arch. B. Šulovi prvenství. Je to zejména jediná dochovaná scéna z Broučků „*chaloupka pod dubem*“ (inventář III. g 2, inv. č. 13), jedno okénko negativu (III. g 2, inv. č. 10) a vystřižené postavičky Broučků (III. g 3, inv. č. 14), o kterých však není jisté, zda jsou původní, vzhledem k tomu, že jedna z nich je na papíře cca z r. 1955.

Použitá literatura

Český hraný film I 1898–1930, NFA, 1995.

Havelka Jiří: *50 let čsl. filmu*, Čsl. státní film, tiskové a propagační odd., Praha, 1953.

Štábla Zdeněk: *Data a fakta z dějin čs. kinematografie 1896–1945*, sv. 2,
Čs. filmový ústav, 1989

5. prosince 1997/ Malinová

FILMOGRAFIE BOHUSLAVA ŠULY

Architekt němých filmů:

1919: Akcie P.Ž.H. (Akcie Petersovy železářské huti), Probuzené svědomí (Román lásky a pomsty), Sněženska z Tater

1920: Červená Karkulka, Legionář, Magdalena, Sněžanky (Dva románky), Zlatá žena

1921: Cesty k výšinám, Cikáni, Děvčata, vdávejte se, Kříž u potoka, Manželé paní Mileny (Pyrrhovo vítězství, Návrat mrtvého), Moderní Magdalena, Nad propastí, Otrávené světlo, Roztržené foto, Souboj s Bohem, Stíny (Záhada noci), Šachta pohřbených ideí, Trny a květy (Žabec), Ukřižovaná, Zelený automobil

1922: Adam a Eva, Cikán Jůra, Děvče z Podskalí, Drvoštěp (Zázračná léčba Dra. Jenkinse), Lásky slečny Věry, Marwille detektivem (Dobrodružství ve sněhu), Noc tříkrálová, Prodaná nevěsta, Zlatý klíček

1923: Čarovné oči, Madame Golvery, Pepánek Nezdara, Tu ten kámen (Kterak láskou možno v mžiku vzplanout třeba k nebožtíku), Záhadný případ Galginův

1924: Bílý ráj

Osobní fond Bohuslava ŠULY

* 1. 1. 1887 – † 19. 12. 1967

INVENTÁŘ

<u>sign.</u> <u>inv. č.</u>	<u>obsah</u>	<u>počet</u> <u>kusů</u>	<u>časový</u> <u>rozsah</u>	<u>karton</u> <u>č.</u>
<u>I. ŽIVOTOPISNÝ MATERIÁL</u>				
<u>I. a) Osobní doklady</u>				
1	Úmrtní list	1	1967	1
2	Vizitka	1	s.d.	1
<u>I. c) Autobiografie, paměti, deníky</u>				
3	Vzpomínky na Karla Lamače, 1 str. – kopie strojopisu	1	s.d.	1
4	Vzpomínky na <i>Praga-film</i> , 3 str. – kopie strojopisu, + pouze str. 3 samost. – strojopis	3	s.d.	1
5	Poznámky k začátkům Svazu film. herectva, 2 str. – kopie strojopisu	1	s.d.	1
<u>II. KORESPONDENCE</u>				
<u>II. a-b) rodinná, osobní</u>				
6	Zdeňka Šulová (pohled manželce)	1	1918	1
7	Baran Richard (korespond. lístek adres. synovi B. Šuly)	1	1991	1
8	Hofman Luigi (dopis nabízející L. Hofmanovi členství v Kruhu předních film. pracovníků, 1 str., rukopis + zamítavá odpověď L. Hofmana – 2 str., strojopis) pouze xerox. kopie – orig. dopisů uloženy v albu L. Hofmana – viz karton HERCI-jednotliviny	2	1923	1

III. ODBORNÁ, UMĚLECKÁ A LITERÁRNÍ ČINNOST

III. b) Literární činnost: 1) Články, kratší lit. útvary aj.

9	<i>Výprava ve filmu</i> – článek v měsíčníku Český film, roč. 1/1922, č. 6–7	1	1922	1

III. g) Pomocný a studijní přípravný materiál

2) Fotografie z natáčení a z filmů, negativy

10	Negativy (153 okének, 3 filmy – Příchozí z temnot, Otrávené světlo, 3. neidentifikovaný)	35	uloženy v Malešické	
11	Dublnegativy, které zhotovil VÚZORT z orig. neg. 22. 2. 1996 (153 okének)	17	1996	1
12	Fotografie, které zhotovil VÚZORT 22. 2. 1996 z orig. neg.: (celkem 35 ks)
Broučci	1	1996	1
	Příchozí z temnot	19		1
	– z toho 18 ks předáno do fotograf. sbírky pod přírůst. č. 0150/496916–933 (1 duplikát zůstává u pozůstalosti)
Neidentifikováno (možná <i>Otrávené světlo</i>)	15		1
13	80 cm pozitivního tónovaného pásu Broučci – scéna „chaloupka pod dubem“ – převedeno na dublnegativ, uloženo ve filmotéce v Malešické		[1920–1921]	

III. g 3) Výtvarné návrhy

14	Postavičky k Broučkům (4 celé postavičky, 5 hlaviček)	9	s.d.	1

III. h) Ostatní materiály související s odbornou činností

15	Program První české revue na ledě, Sportovní klub Stadion Praha (námět, režie a návrhy kostýmů) s fotogr. B. Šuly	1	s.d.	1

IV. VEŘEJNÁ ČINNOST

16	Program Vzděl. sdružení v Byšicích – div. předst. veselohry <i>Katakomby</i>	1	1910	1
17	Program Výročních zkoušek pěvecké a operní školy pí Josefy Dvořákové	1	s.d.	1

IV. b) Smlouvy

18	Smlouva se společností <i>Pragafilm</i> na vedení ateliéru (arch. výpravu interiéru) – zařazeno u arch. fondu společ. <i>Pragafilm</i>	1	[1919]	
----	--	---	--------	--

V. ILUSTRÁČNÍ MATERIÁL O PŮVODCI FONDU

V. a) Fotografie, vyobrazení

19	Fotografie (rodinná neidentif. – 1 ks, Frič, Fiala, Šimáček – 1 ks, vzduchoplavecká škola – 11 ks)	13	s.d.	1
20	Album fotografií Vzduchoplavecká škola, Guntramsdorf	1	1918	1
21	Kresby (Vzduchoplavecká škola)	6	s.d.	1

V. c-d) Referáty a recenze o pracích původce fondu, bibliografie jeho prací

22	<i>80. výročí</i> , 1 str. – kopie strojopisu	1	1967	1
23	Doklad o práci u filmu, 1 str. – kopie strojopisu	1	1957	1
24	Stručný přehled činnosti, 3 str. – kopie strojopisu	1	s.d.	1
25	Svět práce, roč. XI (XV), 1978, č. 17 – článek <i>80 let čs. filmu – První kreslené (II.)</i> – o B. Šulovi, Ferd. Fialovi a K. Dodalovi	1	1978	1

26	Výstřižky o filmech: <i>Čarovné oči, Červená Karkulka, Dcery Eviny</i> <i>Zelený automobil, Bílý ráj</i>	5	s.d., 1921,1924	1
----	--	---	-----------------	---

V. f) Varia

27	Ofotograf. obraz (zřejmě knižní ilustr.) – bombardování Staroměstských mlýnů v r. 1948	1	s.d.	1
----	---	---	------	---

10. 12. 1997/Malinová

Název archivní pomůcky:	Šula Bohuslav (1887–1967)
Časový rozsah pomůcky:	1910–1967 (1996)
Počet evidenčních jednotek:	1 karton
Počet inventárních jednotek:	27
Rozsah zpřístupněných archiválií:	0,12 bm
Stav ke dni:	10. 12. 1997
Archivní fond zpracovala:	Malinová Helena
Pomůcku sestavila:	Malinová Helena
Počet stran:	10
Číslo jednací:
Pomůcku schválila:
	Datum
	Jitka Panznerová vedoucí odd. pís. archiválií

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012–2013

Název fondu: **Šula Bohuslav (1887–1967)**

Datum provedení Generální inventury NAD: 19. 2. 3013

	<i>počet (ks)</i>	<i>inv.č.¹</i>	<i>Uložení (kart.)</i>	<i>poznámky</i>
Kartony				
Kartony	1			
Úřední knihy a rukopisy				
Rukopisy	4	3, 4 (2), 5	1	
Mapy, plány, tech. výkresy, kresby				
Kresby	15	14 (9), 21 (6)	1	
Fotografické archiválie				
Fotografie papír. podl.	30	12 (17), 19 (13)	1	
Svitkové filmy	17	11 (17)	1	
Fotoalba	1	20	1	
Kinematografické filmy				
kinem. záznamy (díla) na nosiči A	3	10 (3)	mimo karton	Příchozí z temnot, Otrávené světlo, neidentifikovaný
Tisky				
Tisky po roce 1800	1	15	1	
Pohlednice	1	6	1	

Ověřená metráž: 0,12 bm

Vyhotovil: Marcela Kalašová

¹ Inventurní číslo a údaje o uložení jsou uvedeny pouze u nově vykázaných dílčích evidenčních jednotek. Údaje v kulatých závorkách za inventurními čísly znamenají počet kusů dílčí evidenční jednotky v daném inventurním čísle. V případě jednoho kusu se údaj „(1)“ neuvádí.